

Dziedzictwo rodziny Fibigerów

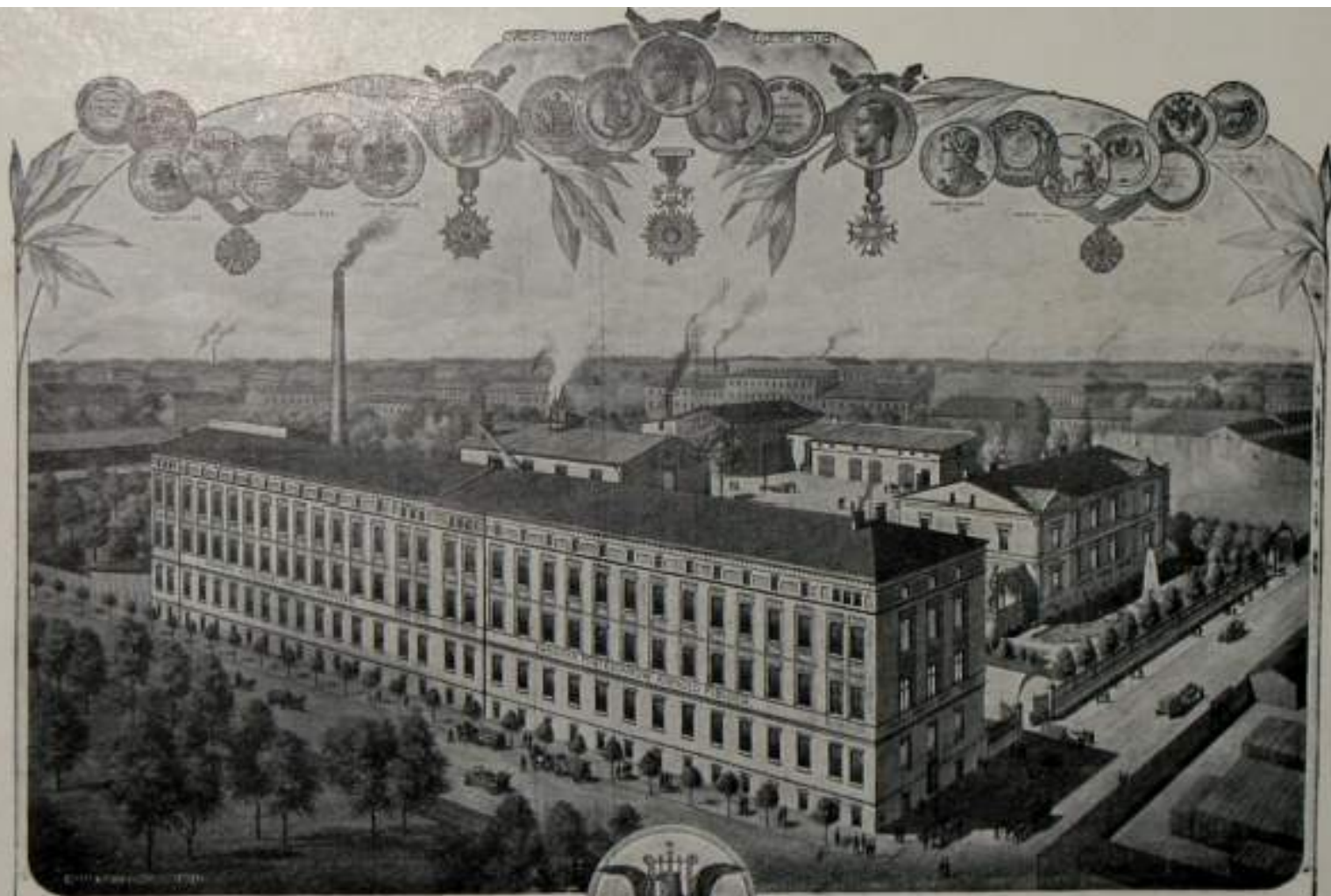
Historia losów kilku pokoleń rodu Fibigerów, właścicieli Fabryki Fortepianów i Pianin w Kaliszu wiodącej przez długi czas prym w europejskim przemyśle muzycznym, to historia ludzi oddanych muzyce , instrumentom , naszemu miastu i Polsce

Ród ten zapoczątkował wielki przemysł muzyczny w Polsce. Dźwięk fortepianów i pianin, które powstawały w kaliskiej fabryce, był porównywany do najświetniejszych instrumentów i zachwycił świat.

ZALOZ. w ROKU 1878.
NAJWIEKSZA w POLSCE
FABRYKA
FORTEPIANÓW I PIANIN
ARNOLD FIBIGER
KALISZ, ul. SZOPENA Nr. 9.

Handwritten signature or text in the bottom right corner.

Fiebigerowie, bo tak pierwotnie brzmiało nazwisko rodu przyszłych budowniczych fortepianów, przybyli do Kalisza w latach 40. XIX wieku. Głową rodziny był Carl Gottlob, stolarz, który po przybyciu do Kalisza kontynuował swój zawód, próbując najprawdopodobniej swój fach rozszerzyć o umiejętność budowy instrumentów klawiszowych. Po ojcu umiejętności, i zapewne aspiracje budowniczego instrumentów, przejął syn Gustaw Arnold (I). I jak to zwykle w życiu bywa, w krótkim czasie uczeń przerósł mistrza. Gustaw Arnold (I), był bogatszy o wiedzę zdobytą na praktyce u kaliskiego fortepianomistrza Fryderyka Hintza.

w roku 1873, przy dzisiejszej Alei Wolności założył warsztat naprawy instrumentów. Datą zwrotną w historii rodziny Fibigerów jak i warsztatu był rok 1878. To wówczas Gustaw Arnold (I) zbudował swój pierwszy fortepian, wówczas też warsztat przekształcił w Fabrykę Fortepianów i Pianin „Arnold Fibiger”, czym dołączył do liczego w Kaliszu grona budowniczych fortepianów. W 1898 r. została ona przeniesiona na ul. Szewską (obecnie ul. Szopena). Systematycznie unowocześniał fabrykę, był konstruktorem wielu modeli fortepianów, docenianych na licznych światowych wystawach.

KOLEJNI CZŁONKOWIE RODU FIBIGERÓW

Dzieło ojca kontynuował Gustaw Fibiger II (1881- 1926). Uczęszczał do gimnazjum w Kaliszu, praktykował jednocześnie w fabryce ojca. Później praktykował w firmach niemieckich. Po śmierci ojca przejął fabrykę. Był konstruktorem szeregu modeli pianin i fortepianów. Zmarł w Kaliszu, pochowany na cmentarzu ewangelickim.

Aleksander Oskar Fibiger (1873-1935) , bratanek Gustawa Arnolda I. Praktykował w Kaliszu w fabryce Gustaw Arnolda I , następnie w Niemczech , Austrii, Szwajcarii, Francji. W 1899 r. wraz z bratem Karolem Ottonem Fibigerem (1872-1942) założył w Kaliszu fabrykę pianin i fortepianów Bracia K. i A. Fibiger zwaną też Apollo, istniejącą do 1939 r. Produkował głównie pianina, w mniejszej ilości fortepiany. Instrumenty z tej fabryki cieszyły się powodzeniem wśród muzyków i szerokiego grona odbiorców. Karol Otton zmarł w 1942 r. pochowany został na cmentarzu ewangelickim w Kaliszu.

Po śmierci Gustawa II pracę kontynuował Gustaw Arnold Fibiger III, urodzony w Kaliszu w 1912 r., uczęszczał do gimnazjum im. T. Kościuszki, studiował w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Po skończeniu studiów praktykował w fabryce swojego ojca, a po jego śmierci został jednym ze spadkobierców. Walczył w wojnie obronnej 1939 r., lata okupacji spędził w obozach jenieckich. W latach 1945-1953 był dyrektorem swojej, ale już upaństwowionej fabryki, która nosiła nazwę CALISIA. Od 1953 r. był głównym konstruktorem, następnie kierownikiem działu fortepianów. W 1977 r. przeszedł na emeryturę. Dzięki jego inicjatywie w 1954 r. powstało technikum budowy fortepianów. Zmarł w 1989 r. w Kaliszu. Pochowany na cmentarzu ewangelickim.

Wybuch II wojny światowej i okupacja hitlerowska zamknęły pewien etap w dziejach kaliskiego przemysłu muzycznego. Fabryka Fibigera znalazła się w gestii władz niemieckich a profil produkcji dostosowano do potrzeb okupanta. W kampanii wrześniowej, jako oficer łącznikowy, Gustaw Fibiger dostał się do niewoli podczas obrony

Warszawy. Lata okupacji spędził w obozie jenieckim w Woldenbergu. Mimo ponawianych propozycji ze strony hitlerowców by zadeklarował się jako Niemiec – był wszak potomkiem rodziny niemieckiej, nosił niemieckie nazwisko i był ewangelikiem – Gustaw Fibiger pozostał wierny ojczyźnie. Po wyzwoleniu obozu wrócił do rodzinnego Kalisza, gdzie w skutek zmian ustrojowych jego wytwórnia została upaństwowiona.

Początkowo produkowano tam meble oraz – jakże potrzebne wówczas – sprzęty szkolne. Pierwsze po wojnie pianino powstało w roku 1947, a dwa lata później fortepiany i pianina stały się ponownie trzonem produkcji, dzięki Gustawowi Fibigerowi właśnie, który, choć eks-kapitalista, w nowych warunkach politycznych i ekonomicznych zyskał wpływ na dalsze losy zakładu.

MFK

Najpopularniejszym fortepianem konstrukcji Gustawa Fibigera okazał się fortepian M-165 Super (1966 rok) o nowoczesnej obudowie, odpowiadającej klasie zachodnioeuropejskiej, w którym wprowadzono nowe rozwiązania techniczne, m.in. wsporniki usztywniające ramę żeliwną i strojnicę z konstrukcją szkieletu oraz tzw. poduszkę powietrzną, znajdującą się pod płaszczyzną dna rezonansowego w partii dyszkantowej, co miało na celu uzyskanie bardziej dźwięcznego rejestru dyszkantowego. Instrument ten otrzymał srebrny medal na Międzynarodowych Targach we Frankfurcie nad Menem w 1973 roku.

W 1954 roku Gustaw Fibiger zainicjował (m.in. razem z Józefem Korcałą, znanym kaliskim pedagogiem szkół średnich, oraz Gottfrydem Melechem, uczniem Aleksandra Skriabina, dyrektorem kaliskich szkół muzycznych) działalność Technikum Budowy Fortepianów w Kaliszu (nosi obecnie jego imię). Kierował nim w latach 1955-1964 i nauczał do roku 1978.

Gdy w 1975 roku ukazała się książka Janusza
Teodora
Dybowskiego Saga grodu nad Prosną, traktująca
o ruchu oporu i konspiracji kaliszczan w czasie
okupacji hitlerowskiej,
Gustaw Fibiger z niekłamaną dumą pokazywał ją
swoim wychowankom – autor książki wspominał
w niej bowiem
o nim jako młodym poruczniku Wojska Polskiego,
a także o jego siostrze Elwirze (1916-1945), która
za aktywny udział
w ruchu oporu została przez hitlerowców skazana
i rozstrzelana wraz z kilkudziesięcioma innymi
osobami
(m.in. niemieckiego pochodzenia) w lesie w
Skarszewie koło Kalisza, zaledwie cztery dni
przed wyzwoleniem miasta
przez wojska radzieckie.

**Fabryka Fortepianów i Pianin Arnold Fibiger jako
jedyna spośród wszystkich polskich zakładów tej
branży
przetrwała obie wojny światowe i kontynuowała, pod
zmienioną nazwą Calisia, tradycje polskiego
budownictwa
instrumentów muzycznych.**

Fortepian

Wytwórnia: Arnold

Fibiger

Rok budowy: ok.

1892 rok

Numer seryjny: 1514

Miejscowość: Kalisz

**Nagrodzony srebrnym Medalem w Warszawie 1885 roku i Medalem złotym
w Warszawie 1890 roku**

W okresie międzywojennym fortepiany Fibigerów służyły Polskiemu Radiu, „bawiły” podróżnych na statku pasażerskim „Chrobry”, transatlantylu „Batory”, a także gości ministra spraw zagranicznych RP Józefa Becka

Po wojnie...

Fortepian Calisia ok. 1993 r. M-165

W dzisiejszej Calisii nic już nie pozostało z dawnej świetności czasów przedwojennych i realnego socjalizmu, stoją tylko mury zabytkowego budynku fabrycznego, w którym niewiele się dzieje.

Puste hale...

Na zniszczonej elewacji budynku fabryki pozostały ślady dawnej świetności – medale.

W położonej na terenie zakładu willi byłych właścicieli mieści się obecnie restauracja i niewielki hotel, należące już do innych osób. A kiedyś była to prawdziwa

„mekka”, salon, do którego przybywali najznamienitsi przedstawiciele świata kultury, sztuki, nauki (m.in. Maria Dąbrowska, Janusz Teodor Dybowski, Tadeusz Kulisiewicz, Artur Rubinstein, Witold Małcużyński, Władysław Kędra, Marek Kwiek, Marian Weiss, Rolf Drescher). Nawet uczniów Technikum Budowy Fortepianów pan Gustaw przyjmował u siebie w domu na konsultacjach związanych z przygotowywaniem prac dyplomowych.

Piękne stare meble, biblioteka i archiwum, wiszący na ścianie olejny portret założyciela fabryki, nadawały temu domowi specyficzną atmosferę, po której dzisiaj nie ma już śladu.

Technikum Budowy Fortepianów w Kaliszu to jedyna w kraju szkoła, przygotowująca profesjonalnie do pracy w zawodzie technika instrumentów muzycznych oraz stroiciela i korektora instrumentów klawiszowych. Jej patronem jest Arnold Gustaw Fibiger, wnuk założyciela Fabryki „Calisia”

To jedna z trzech szkół na świecie i jedyna w Polsce i Europie. Technikum Fabryki Fortepianów im. Gustawa Arnolda Fibigera w Kaliszu kształci z budowy fortepianów i pianin. Uczniowie uczą się gry na fortepianie i odbywają praktyki zawodowe

A uczniowie ...

Unikatowy, pięknie intarsjowany fortepian z logo Jantar Kalisz wyprodukowano od podstaw w małej firmie renowacyjno-produkcyjnej, którą prowadzi uczeń samego Arnolda Fibigera – Sylwester Kowalczyk. Praca nad nim trwała półtora roku.

W 1884 firma wyprodukowała ok. 60 instrumentów zatrudniając 14 pracowników. 1885 wartość produkcji wyniosła 6.000 rubli, przy zatrudnieniu 7 osób. Obecnie Firma Budowlana Marek Antczak z Kalisza jest nowym właścicielem dawnej Fabryki Fortepianów i Pianin „Calisia”. Nowy właściciel przyznaje, że obecnie ma dwie koncepcje na zagospodarowanie tego budynku. Najprawdopodobniej do końca roku zapadnie w tej sprawie ostateczna decyzja. Zapowiada natomiast, że bez względu na ostateczną funkcję obiektu powstanie tam specjalnie wydzielona sala pamięci poświęcona historii firmy oraz rodziny Fibigerów.

źródło: Fakty Kaliskie

Rodzina Fibigerów to nie tylko założyciele , właściciele i pracownicy fabryki fortepianów i pianin w Kaliszu, ale także założyciele jednej z trzech na świecie szkół budowy fortepianów. To również wierni swojej ojczyźnie – Polsce – obywatele, z których dziedzictwa czerpią pokolenia

Bibliografia

pl.wikipedia.org

fakty.interia.pl

Www.calisia.pianina.pl

wkaliszu.pl

info.kalisz.pl

Www.wikiwand.com

www.demusica.pl

zyciekalisza.pl

kodczasu.pl

Www.calisia.com

DZIĘKUJĘ

KASPER WROCZYŃSKI

WYKONAŁ : KASPER WROCZYŃSKI
KLASA 6 A

NAUCZYCIEL: JOANNA MUSIAŁ

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 14
W KALISZU
IM.W. BRONIEWSKIEGO